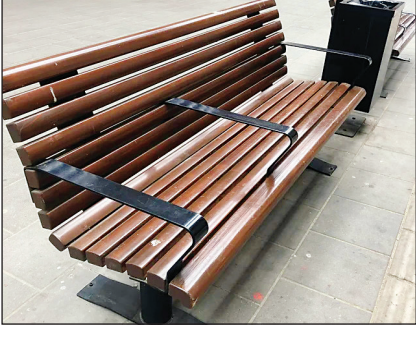

مالمو

در سال ۲۰۱۰ در ایستگاه‌های قطار شهر مالمو سوئد آ‌نوع نیمکت نصب شده بود؛ یکی با دسته‌های فلزی جدا شده بود و دیگری آنقدر کوچک و کج بود که تقریباً به‌عنوان محل نشستن قابلیت استفاده نداشت.

استکهلم

در سال ۲۰۱۵ صندلی‌های ایستگاه مرکزی استکهلم با نیمکت‌های چوبی پرپیچ و خم خود شگفت‌ناک شدند. نیمکت‌های چوبی با دسته‌های فلزی از هم جدا شده‌اند تا در روزهای سرد سال محل تجمع بی‌خانمان‌ها نشوند.

نیویورک

در سال ۲۰۲۱ تعدادی از نیمکت‌های ایستگاه‌های متروی نیویورک جمع‌آوری شدند و حساب شرکت مترو در شبکه اجتماعی توئیتر اعلام کرد که دلیل این کار بی‌بیتوته‌کردن بی‌خانمان‌ها بوده است.

شهرداری تهران نسبت به بهره‌برداری از سامانه املاک و مستغلات اقدام کند
 زهرا شمس احسان، رئیس کمیته اجتماعی شورای شهر تهران: با وجود مصوبات شورا مبنی بر ساماندهی املاک شهرداری و واگذاری املاک و اموال به افراد حقوقی و حقیقی، هنوز سامانه املاک و مستغلات به بهره‌برداری نرسیده است. درخواست می‌کنیم شهرداری تهران نسبت به بهره‌برداری از سامانه اقدام کند.

بهره‌برداری از ۴۲ بوستان محله‌ای، منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای تا ۳ ماه آینده
 حسین نظری، معاون خدمات شهری و محیط‌زیست شهرداری تهران: تعداد ۴۲ بوستان محله‌ای، منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای شامل ۲۲ بوستان محله‌ای، منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای و ۲۰ بوستان مادر و کودک در مناطق ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱ و ۲۲ تا پایان امسال مورد بهره‌برداری قرار خواهد گرفت.

نیمکت‌های ناراحت

در سراسر دنیا مبلمان شهری برای استراحت کوتاه طراحی می‌شود و به کارتن‌خواب‌ها اجازه اتراق نمی‌دهد

میخکوبی حاشیه باغچه در خیابان ۱۷ شهر فیلادلفیا

است که در سال‌های اخیر با وجود سرمایه‌ها و با پیروز و زمستان موردی از فوت به این دلیل ثبت نشود. تماس‌های شهروندان برای جمع‌آوری کارتن‌خواب‌ها نقش مهمی در این کار دارد. پارک‌ها، میدان‌ها، پیاده‌روها یا حفره‌ها و زائویه‌های ساختمان‌ها محل مناسبی برای بیتوته کردن بی‌خانمان‌ها نیستند؛ این موضوعی پذیرفته شده در شهرهای جدید است؛ تا جایی که در شهرهای بزرگ جهان راهکارهایی برای ایجاد فضای عمومی با جلوگیری از اقامت دائمی در آن اندیشیده می‌شود.

شهرداری‌ها فضای عمومی شهر را با نیمکت و دیگر مبلمان شهری تجهیز می‌کنند، اما نه به این قصد که خوابگاه بی‌خانمان‌ها شود. در جایی که با مشکل اقامت بی‌خانمان‌ها روبه‌رو باشد، نیمکت‌ها را به شکلی می‌سازند که نشود روی آنها دراز کشید.

معماری دفاعی یا خصمانه (Hostile architecture) یک مفهوم رایج در مبلمان شهری و معماری ورودی و محوطه ساختمان‌هاست؛ آن‌ها در شهرهای پیشرفته آمریکا و اروپا مانند لندن.

گزارش محمد سرابی روزنامه‌نگار

فصل سرد رسیده و گرمخانه‌های شهرداری تهران پذیرای کارتن‌خواب‌ها هستند. ون‌های شهرداری در شهر گشت می‌زنند و کارتن‌خواب‌ها را از پارک‌ها، کنار پل‌ها و خیابان‌ها به مراکز نگهداری هدایت می‌کنند. خدمات شهرداری تهران برای بی‌خانمان‌ها باعث شده

نیمکت‌های نرده دار

پارک شهر فیلادلفیا با نماد بزرگ و قرمز رنگ کلمه عشق افتتاح شد تا محلی برای عکس گرفتن باشد، اما مراجع کنندگان به این پارک در همه طرف با نیمکت‌های نرده‌دار و میخکوبی روبه‌رو می‌شوند که فضای نشستن را محدود کرده است. نصب نرده‌های تیز برای جلوگیری از خوابیدن روی حاشیه باغچه‌ها از سال ۲۰۰۵ شروع شد و در سال ۲۰۰۷ با افزایش تعداد بی‌خانمان‌ها در این پارک باز هم بیشتر شد.

در دهه‌های ۸۰ و ۹۰ میلادی میادین مرکزی منچستر در انگلیس محل تجمع افراد زیادی بود که بخشی از آنها بی‌خانمان بودند. پس از چند مورد درگیری بین آنها که منجر به مرگ چند نفر شد، شورای شهر با موافقت ساکنان محله‌های اطراف، رفت‌وآمد در بخشی از این میدان‌ها را قدیمی در محدود کرد و بعضی از قسمت‌های آن را با ایجاد موانعی بست. در سال ۲۰۲۳ مشخص شد که اقامت در گوشه و کنار خیابان‌های هنگ‌کنگ برای بی‌خانمان‌ها سخت‌تر شده است؛ در حالی که تعداد بی‌خانمان‌ها در طول یک دهه بر اساس آمار اداره کل رفاه اجتماعی این شهر ۳ برابر شده است. در این مدت سرپناه‌های مورد نیاز این افراد فقط اندکی رشد کرده بودند. برخی فضاهای کوچک زیر پل‌ها و پله‌ها با نرده و گلدان‌های بزرگ مسدود شده است. با وجود اینکه هنوز هم کارتن‌خواب‌ها در این نقاط چادر می‌زنند، اما مجسمه‌ها و کاشی‌های میخ‌دار یا موانع دیگر این فضا را محدود کرده است.

فقط برای نشستن

دهه گذشته فضای عمومی بیشتری مانند میدان‌ها و پارک‌های جدید ساخته شده بود و محدوده‌هایی که به‌خودروها اختصاص داشت در اختیار پیاده‌ها قرار گرفته بود، اما معماری دفاعی بیشتر در شهر به چشم می‌خورد. منتقدان این کار عقیده دارند که در دوران بحران بی‌خانمانی نباید شهر را علیه آنها تجهیز کرد، اما موافقان می‌گویند برای حفظ نظم اجتماعی باید مانع اقامت طولانی کارتن‌خواب‌ها در فضای عمومی شهر شد؛ در غیر این صورت نرده‌ها و حفاظ‌های عادی ساختمان‌ها هم باید برداشته شوند. در بعضی موارد مانند میدان‌ها خیابان ۵۶ شرقی هیچ نیمکتی وجود ندارد و برخی از فضاهای عمومی که قبل از سال ۱۹۷۵ ساخته شده‌اند بدون توجه به مبلمان شهری طراحی شده‌بودند. توضیح اصلی طرفداران معماری دفاعی این است که اگر در پارک‌ها کسانی روی نیمکت‌ها بخوابند یا اسکیت‌بازی کنند، هدف اصلی ساخت نیمکت‌ها یعنی استراحت کوتاه‌مدت، کنار گذاشته می‌شود.

مشخصات

۱۷۶۵	۶۵	۵۵	۲۷۰
کیلوگرم	سانتی‌متر	سانتی‌متر	سانتی‌متر
وزن	ارتفاع	عرض	طول

جنس: **بتن، سنگدانه، روکش ضدزنگ و ضدآب**

تاریخ

گداهای بی‌نارند

معماری دفاعی یک پدیده جدید نیست. در شهرهای قدیمی اروپا هم ساختمان‌های دولتی مانند قلعه‌ها و کاخ‌ها برای دور کردن گداهای و آوارهایی که در اطرافشان پرسه می‌زدند، راه‌هایی داشتند. قسمت‌های پایین دیوارها با شیب ساخته می‌شد و بعد از ساخت، کتف‌ها را بر می‌کردند تا کسی نتواند در آنجا بنشیند یا بخوابد. در شب‌های سرد اروپا، این زاویه‌های بسته نمای ساختمان، پناهگاه بی‌خانمان‌ها از وزش باد و بارش برف بود. در قرن ۱۹ که شهرها گسترش پیدا کردند و طبقه محروم و فقیر شهر نشین هم بیشتر شد، ساختمان‌های بلند راه‌هایی برای دور کردن این افراد پیدا کردند. نمونه‌های معماری دفاعی هنوز هم در گوشه‌ها و کنار برخی بناهای قدیمی دیده می‌شود.

از میانه قرن بیستم معماری دفاعی در شهرهای آمریکا به صورت رسمی اجرا می‌شود. بر و کف پیاده‌روها یک‌دست و ساخته می‌شدند تا پناهگاهی در آن وجود نداشته باشد و دلیل آن پیشگیری از جرم عنوان می‌شد. نظریه «پیشگیری از جرم از طریق طراحی محیطی» (CPTED) پشتیبان این اقدام بود. نورپردازی نقاط تاریک، باز شدن پنجره‌ها به سمت کوچه‌های خلوت و پارکینگ‌ها و جریان دادن ترافیک سواره و پیاده از تمام معابر جزو توصیه‌های این نظریه بود. در عمل، میخکوبی پله‌ها و نرده‌ها برای جلوگیری از بیتوته بی‌خانمان‌ها یا جمع شدن جوان‌هایی که بی‌هدف پرسه می‌زنند هم به آن اضافه شد. این روش‌ها همچنان ادامه دارد و نصب دوربین مداربسته خصوصی و دولتی هم در سال‌های اخیر به آن اضافه شده است.

زیر یکی از پل‌های شهر هانگ‌زو با برجستگی‌های تیز بتنی پوشانده شده تا مانع اقامت کارتن‌خواب‌ها شود.

در نیمکت‌های نزدیک ایستگاه مرکزی قطار وین میله‌های فلزی نصب شده تا کسی نتواند روی آنها بخوابد.

پارکی در توکیو به جای نیمکت، لوله‌های فلزی دارد که نمی‌توان مدت زیادی روی آن نشست.

اینجا بازی نکنید

یکی از کاربردهای معماری خصمانه، جلوگیری از حرکات اسکیت‌بازها روی نرده‌ها و نیمکت‌های سنگی است. اسکیت‌سوارهای جوان روی لبه باغچه‌ها یا پله‌های سنگی و بتنی سرعت می‌گیرند و حرکتی مانند پرش را انجام می‌دهند. برای جلوگیری از این کار قطعه‌های کوچک فلزی در فاصله‌های بلند روی لبه‌ها نصب می‌شوند. این قطعه‌ها تیز و آسیب‌رسان نیستند، اما مانع سرعت گرفتن اسکیت‌ها می‌شوند.

نوع دیگر قطعه‌های فلزی روی سطوح شیب‌دار مانند نرده‌های سنگی پله‌ها نصب می‌شوند که برای بازی کودکان خطرناک هستند. بچه‌ها و گاهی نوجوان‌ها یا بزرگسالان از این سطوح مانند سرسره استفاده می‌کنند که ممکن است به سقوط و آسیب دیدن آنها منجر شود. نصب قطعات فلزی جلوی این کار را می‌گیرد.

مکت